

בס"ד טז' תמוז ה'תשפ"ה

הדלקת נרות - 19:30

צאת השבת - 20:21

רבנו תם - 21:16

שעון קיץ - מהלוח המדויק של "אור החיים"
ע"פ "אופק תל אביב"

שְׁנֵה עֶשְׂרִים וְחָמֵשׁ - עלון מס' 1263

@ השבת מכריזין על תענית יז' בתמוז.

שיחול ביום ראשון. סיום הצום בצאת הכוכבים בשעה 20:06

@ ניתן להקדיש את העלון ואת שיעורי הלוויין של הראשלי"צ

יצחק יוסף שליט"א, לרפואה להצלחה או לעי"נ הקרובים.

פרטים במערכת העלון 054-7743834



מפטירין: "והיה שארית"
(מיכה ה')

מרתק - ראו בעמוד 2
מכל מלמדי השכלתי

אברהם יצחק יוסף

לעי"נ בבאי מוסאי בן אברהם וזליכה ז"ל
לרפואת ולהצלחת כל עם ישראל ובכללם לאברהם יגל בן רעות ניי



פרשת בלק

הרה"ג יצחק יוסף שליט"א
שיעור בלוויין כל מוצ"ש 21:30
בבית הכנסת "אוהל מועד"
וסעודה רביעית - סעודה טובה להשתתף

מלנייני הפרשה:

- ← בלק מלך מואב שולח שליחים אל בלעם בן בעור, כדי שיקלל את בני ישראל.
- ← בלעם מסרב בתחילה, כיוון שה' לא מרשה לו.
- ← אתונו של בלעם מדברת, בדרכו אל בלק.
- ← בלעם אומר לבלק כי אינו יכול לקלל את בני ישראל כרצונו, אלא כפי רצון האלוקים.
- ← בלעם הולך ל-3 מקומות שונים ומנסה לקלל את ישראל, אך בכל פעם יוצאת מפיו ברכה.
- ← בלעם מייפץ לבלק להחטיא את עם ישראל, ועל ידי כך יאונה להם רע (זמרי והעם חוטאים, ענשנים, ופנחס עוצר המגיפה).

ו"ירא בלק בן צפור"

למה נקרא שמו בלק? שבא ללוק את דם של ישראל. בן צפור שפץ עליהם כצפור לקללם.

אפס קצתו תראה וכלו לא תראה (כ"ג, י"ג)

כשמתכלים על פרט אחד מישראל, על "קצה", עוד אפשר לראות איזה חסרון - "תראה" - ברם, כשמתכלים על כלל-ישראל, על "כולו", אזי "לא תראה" - אין למצוא בו שום חסרון ופגם.

מבחינת הכלל עולים ישראל על-גבי כל אומות-העולם.

מה טובו אהליך יעקב

"מה יפיו" לא נאמר, אלא "מה טובו". וכבר העיר הרב הירש שסגולתם של ישראל אינה בשקר והבל של חן ויופי, אלא של טוב וצדק. וכ"ש תראה פתחיהן שאינן מכוונות זה מול זה (ב"ב ס.) מתוך התחשבות בזולת והתפדה על צניעות הפרט וכבודו, הכיר בלעם בחוסנו של העם.

יש מנהג, וכן מודפס בסיפורים מסוימים, לפני התפילה, שיאמר האדם "הריני מקבל על עצמי את מצוות 'ואהבת לרעך כמוך'. ומדוע לא 'ואהבת את ה' אלקיך'? הסבירו בעלי המוסר, שגם אם אב כוונת על בניו, כשרואה אותם נוהגים כבוד, אהבה ואחרות על עם זה, שמחתו ואהבתו אליהם מתגברת על כעסו. ולכן, בתחילת התפילה, מזכירים גם אבותינו במדבר, שלא כווננו פתחיהן זה מול זה. ובזכות אהבתם ואהבתנו אחד לשני, נזכה לרחמי שמיא.

הנה עם יצא ממצרים

"הנה" - בגימטריה = 60. לומר, 60 ריבוא מנו עם ישראל כשיצאו מצרים. "וישא משל" - הרים קולו, שישמעוהו כל אומות העולם - כדי שיקנאו בישראל. זהו שנאמר: "מבדך רעהו בקול גדול - קללה תחשב לו".

ז"ה שלוש רגלים

"זה" בגימטריה 12 השבטים.

"שלוש" אלה הם שלוש האבות.

האות "ש" זו שרה אימנו. "רגלים" האות "ר" הן רחל, רבקה. האות "ל" זו לאה.

"זה" שלוש רגלים" ס"ת משה רבנו ע"ה. יוצא איפוא שגם מהאבות לומדים מי הם עם ישראל. (שלמה אלביליה הי"ו)

ו"ירא עמלק וישא משלו ויאמר ראשית גויים עמלק ואחריתו עדי אבד"

(אש דת) החת"ס אומר: עמלק ר"ת עמרם, משה, לוי, קהת. ומה פשר ר"ת אלו? שה' עושה מעשה בראשית בשביל ראשית שהוא לוי. ועמודי התווך של לוי זה עמרם, משה, לוי, קהת-עמלק. ומה סופי התיבות? מיתה. ולכן ראשית גויים יוצא עמלק. ואחריתו עדי אבד, שזה מיתה של הגויים. (ב. בר דין הי"ו)

ו"יאמר בלעם אל בלק בנה לי בזה שבעה מזבחות והבן לי בזה שבעה פרים ושבעה אילים" (כ"ג - א)

כתב החזקוני, כדי להכריע שבעה מזבחות שבנו שבעה צדיקים עד משה: אדם, הבל, נח, אברהם, יצחק, יעקב, משה, כדי להציל בהם שבעה עמים, וכנגדם נשא משלו שבע פעמים.

"וילך שפ" (כ"ג - ג)

"שפי" ר"ת שפן פתן יין. אומר ה"חתם סופר", הגמ' בשבת (נ"ז.) אומרת, גזרו על פתן משום יין, ויין משום בנותיהם, ועצת בלעם היתה להכשיל את בני ישראל בבנות מואב, איך? ע"י שיאכלו משמנם ומפיתם ומינם ואז ייכשלו בבנותיהם, וזה מרומז במילה "שפי".

כ"ת יאמר ליעקב ולישראל מה פעל א-ל" (כ"ג - כ"ג) האדמו"ר הראשון מסלונים היה אומר, גיע הזמן ששני יהודים יפגשו וישאלו אחד את השני "מה חדש", וייענה מיד "שמעתי היום חידוש גדול! כתוב בגמרא ש...". כלומר, בעתיד כששני יהודים ייפגשו, החדשות יהיו "מה פעל א-ל".

פינת הנגבים והפתגמים

ארי שפחבורה = הגדול בחברה והחשוב בה.

דוגמה: התחלטה של פחורי הישיבה בנושא המענקים הפספיים נקבעה על-ידי הפחור החכם והנבון, הארי שפחבורה.

מקור: כל אחד מן החכמים הפיע את עמדתו בנושא קדוש אשה על-ידי שליח. אמר רבא: "אני והארי שפחבורה פרשנו. ומיהו הארי שפחבורה? זהו ר' חיא בר אבין. [קדושין מח, ב].

הסירו ממשול מדור עמי! העלון טעון גניזה. אין לעיין בעלון בשעת התפילה וקריאת התורה. במקום שיש עירוב, יש לטלטל ע"י קטן.

ניתן להוריד את העלון באתרים הדתיים "לדעת", "חידושי", "דרשו": <http://ladaat.info/> <https://www.hidush.co.il/>

"אל תקרי הליכות אלא הלכות"

הלכות ארבע הצומות

א' - נאמר בזכריה: "כֹּה אָמַר ה' צְבָאוֹת, צוֹם הָרְבִיעִי וְצוֹם הַחֲמִישִׁי וְצוֹם הַשְּׁבִיעִי וְצוֹם הָעֲשִׂירִי, יִהְיֶה לְבֵית יְהוּדָה לְשִׁשּׁוֹן וּלְשִׂמְחָה וּלְמוֹעֲדִים טוֹבִים. וּפִרְשׁוּ חֲז"ל, **צוֹם הָרְבִיעִי זֶה צוֹם י"ז בַּתְּמוּזָה**, כִּי חֹדֶשׁ תְּמוּזָה הוּא הָרְבִיעִי לְחֹדֶשׁ נִסָּן. **צוֹם הַחֲמִישִׁי, זֶה צוֹם תְּשַׁעָה בָּאָב**, כִּי הַחֹדֶשׁ אָב הוּא הַחֲמִישִׁי לְחֹדֶשׁ נִסָּן. **צוֹם הַשְּׁבִיעִי, זֶה צוֹם גְּדַלְיָה** שְׁחַל בְּשִׁלְשָׁה בְּתִשְׂרִי, **וְצוֹם הָעֲשִׂירִי, זֶה צוֹם עֶשְׂרֵה בְּטַבְּתָה**. וְכָל יִשְׂרָאֵל מִתְּעַנִּים בַּיָּמִים אֵלּוּ מִפְּנֵי הַצָּרוֹת שֶׁאֲרָעוּ בָּהֶם, כְּדִי לַעֲזֹר וּלְפַתּוֹחַ הַלִּבּוֹת לְדַרְכֵי הַתְּשׁוּבָה, וַיְהִי זֶה זָכוֹר לְמַעֲשֵׂיו הָרַעִים וּלְמַעֲשֵׂה אֲבוֹתֵינוּ שֶׁהָיוּ כְּמַעֲשֵׂיו עֵתָה עַד שֶׁגִּרְמּוּ לָהֶם וּלְנוֹ אוֹתָם הַצָּרוֹת, שֶׁבִּזְכוּרָן דְּבָרִים אֵלּוּ נִשּׁוּב לְהִיטִיב מַעֲשֵׂינוּ, כְּמוֹ שֶׁנֶּאֱמַר: וְהִתּוּדוּ אֶת עֲוֹנֵיכֶם וְאֶת עֲוֹן אֲבוֹתֵיכֶם. (יִלְקוּט יוֹסֵף מוֹעֲדִים עֲמוּד תַּקְלָה)

ב' - חֲמִישֶׁה דְּבָרִים אִירְעוּ בְּיוֹם י"ז בַּתְּמוּזָה: **נִשְׁתַּבְּרוּ הַלוֹחֹת, בִּטַּל הַתְּמִיד, הִנּוּכָה הָעִיר בְּתַקּוֹפַת חוֹרְבָן הַבַּיִת הַשֵּׁנִי, שָׂרָף אֶפֶסְטֶמוֹס אֶת הַתּוֹרָה, וְהַעֲמִיד צֶלֶם בַּהֵיכָל**.

ג' - הַכֹּל חַיִּיבִים לְהִתְעַנּוֹת בָּאַרְבַּעַה הַצּוּמוֹת הַלָּלוּ, וְאִסּוּר לְפָרוֹץ גֹּדֶר. וְאִין הַדְּבָר תִּלּוּי בְּרַצּוֹן הַקֹּהֶל. (יִבְעֵי אֹמֵר חֶלֶק א' לִג')
ד' - כָּל הַצּוּמוֹת הַלָּלוּ מוֹתֵרִים בְּרַחֲצָה וּבִסְכִּיחָה וּבִנְעִילַת הַסֵּנָדֵל וּבִתְשׁוּמֵי הַמִּטָּה, חוּץ מִתְּשַׁעָה בָּאָב. וּמוֹתֵר לְהִתְרַחֵץ בַּחֲמִין בַּיָּמִי הַצּוּמוֹת, וְהַמְחַמֵּין תַּעֲיִיב. (יִלְק"י מוֹעֲדִים עַמ' תַּקַּל)
ה' - מִי שֶׁשָּׂכַח וּבִיָּדָה בְּיוֹם הַתְּעִנִּית עַל דָּבָר מֵאֵכָל, אוֹ מִשְׁקָה, יִטַּעַם מִמֶּנּוּ מִשְׁהוּ כְּדִי שֶׁגִּרְוֹנוּ יִהְיֶה. (יִבְעֵי אֹמֵר ח"א יוֹרָה דַּעַה ס"י ד')
ו' - הַמִּתְעַנֶּה תַּעֲנִית צָבוֹר צָרִיךְ לֹמַר **"עֲנֻנִי"**, בֵּין בִּשְׁחָרִית בֵּין בִּמְנַחָה, בְּאַמְצַע שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה וּבִמְקוֹמוֹת שְׁנוֹהִיגִים לֹמַר **"עֲנֻנִי"**, בְּשׁוֹמֵעַ תַּפְלָה בְּכָל הַתְּפִילּוֹת, גַּם בְּעִרְבִית שֶׁל עֶרֶב הַתְּעִנִּית אִף עַל פִּי שֶׁאִין מִתְעַנִּים מִהָעֶרֶב, מִנְהַגָם נִכּוֹן עַל פִּי הַהִלָּכָה. (יִבְעֵי אֹמֵר א/כ ח"ו"ד. יח"ו"ד ח"ג ס"י מֵא)

ז' - אִם שָׂכַח וְלֹא אָמַר **"עֲנֻנִי"** עַד שֶׁאֲמַר **"בִּרְוַח אֶתָּה ה' כְּדִי לַחֲתוֹם "שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה"**, אִינוּ רָע לְסִיִּים **"לְמַדְנִי חוֹקֶיךָ"** כְּדִי שִׁיכּוֹל לְחַזֹּר וּלֹמַר **"עֲנֻנִי"**, אֲלָא יִסִּיִּים תַּפְלָתוֹ וַיֹּאמֶר **"עֲנֻנִי"** מִבְּלִי חֲתִימָה בְּסוֹף **"אֵלֶּכִי נִצּוֹר"**. אֲבָל בֵּין בְּרַכַּת **"שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה"** לְ"רַצָּה", אִין לֹמַר **"עֲנֻנִי"**, דְּהוּי הַפֶּסֶק. (יִב"א א' סִימָן כב)
ח' - יַחֲדִי שֶׁמִּתְפַּלֵּל תַּפִּילַת שְׁמוֹנֶה עֶשְׂרֵה עִם חֲזֹרֶת הַשְּׁלִיחַ צִיבוֹר, אִף עַל פִּי שֶׁאֲמַר עֲמוֹ כָּל סֹדֶר הַקְּדוּשָׁה, אִינוּ אֹמֵר עֲמוֹ **"עֲנֻנִי"** בֵּין גּוֹאֵל לְרוּפָא, אֲלָא ב' **"שׁוֹמֵעַ תַּפְלָה"**. (יִלְקוּ"י מוֹעֲדִים עַמ' תַּקְלָה)

ט' - מוֹצִיאִים סֶפֶר-תּוֹרָה בִּשְׁחָרִית וּבִמְנַחָה וְקוֹרְאִים בְּפִרְשַׁת יוֹחֵלִי שְׁלוֹשֶׁה עוֹלָם. אָדָם שֶׁלֹּא מִתְעַנֶּה אִין לוֹ לַעֲלוֹת לְקִרְיַת סֶפֶר-תּוֹרָה. (יִלְקוּט יוֹסֵף עַל הַמוֹעֲדִים עֲמוּד תַּקַּמ"ה)

י' - הַכֹּהֲנִים נוֹשְׂאִים כְּפִיהֶם גַּם בִּמְנַחָה. וְכֵן שֶׁאִינוּ מִתְעַנֶּה לֹא יֵשׁא כְּפִיו, וַיֵּצֵא לַחוּץ בַּעַת נִשְׂיַאת כְּפִים. (יִלְק"י מוֹעֲדִים עֲמוּד תַּקַּט)
יא' - פֶּשֶׁט הַמִּנְחָה בָּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל שֶׁמִּנְחִיִּים תַּפִּילִין בְּתַעֲנִיּוֹת צָבוֹר **בִּשְׁחָרִית בַּלָּבַד**. וַיֵּשׁ שְׁנֵהוּג לְהַנִּיחַ תַּפִּילִין גַּם בִּמְנַחָה שֶׁל תַּעֲנִיּוֹת צָבוֹר, כְּדִי לְהַשְׁלִים מֵאָה בְּרַכּוֹת, אֲדָךְ לֹא רָאִינוּ כִּיּוֹם שְׁנֵהוּג כֵּן בָּאֶרֶץ יִשְׂרָאֵל, וְהֵנָּה לָהֶם לְיִשְׂרָאֵל. (יח"ו"ד ח"ב ס"י סז)

יב' - מַעֲיָקֵר הַדִּין מוֹתֵר לַעֲשׂוֹת חוֹפָה בְּתַעֲנִיּוֹת צָבוֹר אִף בִּשְׁחָרִית, כְּגוֹן בְּצוֹם גְּדַלְיָה, עֶשְׂרֵה בְּטַבְּתָה וְצוֹם י"ז בַּתְּמוּזָה. אֲלָא שְׁעֵדִין יוֹתֵר לַעֲשׂוֹת הַחוֹפָה בְּמוֹצָאֵי הַצּוֹם לְאַחֵר צֹאת הַכּוֹכָבִים. (שו"ת יִבְעֵי אֹמֵר חֶלֶק ו' חֶלֶק אָבֵן הָעֶזֶר סִימָן ז')

וְחֶלֶק ב' חֶלֶק יוֹרָה דַּעַה סִימָן כד סק"ד)
יג' - הָיִשׁן שֶׁנֶּחֱבֵק (חֲצִי שְׁעָה) בְּלִיל הַתְּעִנִּית וְקַם לִפְנֵי עֲלוֹת הַשַּׁחַר, אִסּוּר לוֹ לֵאכּוֹל וּלְשִׁתּוֹת - אֲלָא אִם הִתְנָה לִפְנֵי כֵן. (יִבְעֵי אֹמֵר חֶלֶק ה' ס"י כב סק"ה)

יד' - חוֹלָה שֶׁאִין בּוֹ סִכְנָה, פְּטוֹר מִלְּהִתְעַנּוֹת. וְכֵן חוֹלָה שֶׁנִּרְפָּא אֲדָךְ עוֹדוֹ חָלָשׁ, כָּל זֶמֶן שֶׁיֵּשׁ חֲשֵׁשׁ שֶׁאִם יִצּוֹם יִחְזוֹר לְחֹלּוֹ, פְּטוֹר מִלְּהִתְעַנּוֹת. וְכֵן זְקִנִּים וְתִשׁוּשֵׁי כַח שֶׁמִּצְטָעֵרִים בְּתַעֲנִיּוֹת, פְּטוֹרִים. (יִלְקוּט יוֹסֵף עַל הַמוֹעֲדִים עֲמוּד תַּקְלָה)



מבט מלמד השכלות

"יתרו מויל בלק"

בְּסֶפֶר הַזֹּהָר (קצ"ז ע"א) נִזְכָּר, כִּי בֶּלֶק - מִבְּנֵי בְּנֵי שֵׁל יִתְרוֹ הָיָה. מַעֲתָה, כְּדָרְךְ שִׁזְכָּה יִתְרוֹ שֶׁנִּקְרָאת פֶּרְשָׁה בְּתוֹרָה עַל שְׁמוֹ, כֵּן גַּם בֶּלֶק.

מַעֲנִיין לְהַשׁוּוֹת הַכְּתוּב אֲצֵל הָאֶחָד וְהַכְּתוּב בִּשְׁנֵי. **בִּיתְרוֹ נֶאֱמַר**: "וַיִּשְׁמַע יִתְרוֹ... אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה א-לֵהִים לְמֹשֶׁה וּלְיִשְׂרָאֵל עַמּוֹ" (שְׁמוֹת יח, א);

בְּבֵלֶק: "וַיֹּרָא בֶּלֶק... אֶת כָּל אֲשֶׁר עָשָׂה יִשְׂרָאֵל לְאַמְרִי". יִתְרוֹ שָׁמַע, הָיִינוּ הַתְּבוּנָן הַתְּבוּנָנוֹת פְּנִימִית וְרָאָה אֶת יְד ה' בְּאַרְוָעִים; וְאֵילוּ בֶּלֶק רָאָה, הָיִינוּ הַסִּתְכַּל הַסִּתְכַּלּוֹת אֶרֶצִית שַׁעַל פִּיהָ יִשְׂרָאֵל הֵם שִׁפְעָלוּ.

וּמִכָּאן לְהַבְדִּיל בְּמַסְקָנוֹת: יִתְרוֹ הַתְּקָרֵב וְהַצֵּטֶרֶף; בֶּלֶק בִּיקֶשׁ לְקַעֵקַע וּלְהַשְׁחִית.

אוֹלֵם סוֹפֵר שֶׁל דָּבָר, מִשְׁנִיחַ יֵצֵאָה בְּרַכָּה. יִתְרוֹ בִּירַךְ **יִשְׁרָאֵל**, וְאֵילוּ בֶּלֶק, שֶׁבִיקֶשׁ לְהַבִּיא קִלְלָה, גֵּרַם לְבִרְכָּה גְּדוֹלָה.

עֲצִיז מִהַיִּיד"א - א' הַהֲגִיזָה טוֹבוֹת וַיִּשְׁרָוֶת

✧ יַחֲשׁוּב תַּחֲלִילָה מֵה שְׂרֹצָה לְדָבָר, וַיְהִי פִּיו וּלְבוֹ שׁוֹיִם, וַאֲז מִקְדָּשׁ הָפָה הָרוֹמֹז לְשִׁכְנָה כְּבִיכּוֹל. וְרַעְדָּה יְהִיה לוֹ, כִּי הָפָה רּוֹמֹז לְשִׁכְנָה. **"שִׁפְהָ"** - גִּימָטְרִיא **"שִׁכְנָה"**. **"לִשׁוֹן"** - גִּימָטְרִיא **"שִׁכְנָה"** עִם הַכּוֹלָל. קוֹל וְדִיבּוֹר רּוֹמִזִּים לְקְדוּשָׁא-בְּרִיךְ-הוּא וּשְׁכִינָתָה. וַיֹּרָאָה כְּמֵה פּוֹגֵם הַשּׁוֹלָל אִימֶרְתּוֹ, אוֹי לוֹ אוֹי לְנַפְשׁוֹ.

✧ **"מֵאֲהַבָּה"** - רָאשֵׁי תִּיבּוֹת: מַחֲנִיפִין אֶת הָרִשְׁעִים בְּעוֹלָם הַזֶּה. וּמוֹתֵר לְהַחֲנִיף גַּם אֲשֶׁתּוֹ, מִשּׁוּם שְׁלוֹם בֵּית; רַבּוֹ, שִׁילְמַדְנוּ תּוֹרָה; תַּלְמִידוֹ, שִׁילְמַד מִמֶּנּוּ.

✧ חַיִּיב לְחַבְּרוֹ מִנֵּה וְאִין לוֹ, טוֹב שִׁיפִּיִּסְנוּ שִׁימְתִּין לוֹ, וְלֹא יִדְחֵנוּ לָךְ וְשׁוֹב וְכִיּוּצָא. כִּי הָאֲמַת - יִסּוֹד בְּנִין, וְכֹזֵבִי - בֵּת נִשְׂאִי מִדִּין. (צִפּוֹרֵן שְׁמִיר)

"ה' עַם כְּלָבִיא יָקוֹם וְכֹאֲרִי יִתְנַשֵּׂא"

כִּשְׁהָאֲרִיה הוֹלֵךְ לְטֶרֶף מִשְׁהוּ... הוּא שׁוֹאֵג לִפְנֵי כֵן אוֹ אַחֲרֵי כֵן? אֹמֵר דּוֹד הַמֶּלֶךְ: **"נִפְצוּ עָלֵי פִיהֶם אֲרִיִּה טוֹרֵף וְשׁוֹאֵג"**, כֹּאֲרִיה שֶׁמִּתְחִילָה טוֹרֵף וְאַחֲרֵי כֵן שׁוֹאֵג בְּשִׁמְחַת גְּבוּרָתוֹ.

אִין אֲרִי נוֹהֵם אֲלָא מִתּוֹךְ קוֹפָה שֶׁל בִּשְׂר... כְּתוּב בְּפִסּוֹק: **"הַכְפִּירִים שׁוֹאֵגִים לְטֶרֶף, וּלְבַקֵּשׁ מֵאֵל אוֹכֵלִם ???"** אִיתָא בְּמִדְרַשׁ:

שְׁבַע שְׁמוֹת יֵשׁ לְאַרְיָה:
גּוֹר - זֶה כִּשְׁהוֹ עֲדִיין יוֹנֵק.

כְּפִיר - גְּדֹל קֶצֶת, וְנוֹקֵרָא כֵן שֶׁל הָרּוֹאָהוּ כּוֹפֵר בַּחֲיִיו.

אַרְיָה - שֶׁהִכַּל מִתִּירָאִין מִלְּפָנָיו.

לָבִיא - שְׁחוּטֵף לְבָבוֹת שֶׁל בְּנֵי אָדָם, שֶׁדְּרָכוֹ לֵאכּוֹל הַלֵּב תַּחֲלִילָה.

לֵישׁ - שֶׁהִכַּל נַעֲשֶׂה בְּפִיו כְּבֶצֶק.

שַׁחַל - שֶׁהִכַּל חָלִין וּמִפְחָדִין מִמֶּנּוּ.

שַׁחַץ - שֶׁמִּשְׁחָץ בְּשִׁינָיו.

אִם כֵּן יוּצָא שֵׁשׁ לָנוּ שְׁלוֹשֶׁה שְׁלִבִּים בְּגִדִילַת הָאֲרִיִּה ... גּוֹר - כְּפִיר - אֲרִיִּה. וְאֵילוּ כָּל הַשָּׂאֵר הֵם שְׁמוֹת נִרְדָּפִים לְפַעּוֹלוֹת שֶׁהוּא עוֹשֶׂה בְּגִירוֹתוֹ. הָאֲרִיִּה הַבּוֹגֵר קוֹדֵם כָּל טוֹרֵף, וְרַק לְאַחֵר כֵּן הוּא שׁוֹאֵג שֶׁמִּשְׁחָה! אֲבָל הַכְּפִיר הַצֵּעִיר לֹא יִכּוֹל לְטֶרֶף כֵּן כֵּךְ בְּקִלוֹת כְּמוֹ אָבָא שֶׁלּוֹ ... לָכֵן הוּא קוֹדֵם כָּל שׁוֹאֵג, וַאֲז כִּשְׁכַּל בְּעָלֵי הַחַיִּים נִבְהָלִים מִהַשָּׂאָה וְקוֹפָאִים עַל מְקוֹמָם, רַק לְאַחֵר מִכֵּן הוּא מַצְלִיחַ לְטֶרֶף אוֹתָם...

ככה מכתירים מלכה

גדלתי במשפחה אוהבת. הורים וארבעה אחים. אני הייתי השני, מעלי בת בכורה ומתחתיי עוד שני אחים קטנים. האור בבית הייתה האמא. היא תמיד חייכה והשמחה היתה חלק אינטגרלי מהבית, והחלק החשוב בילדות שלי. חיינו בצניעות ואף פעם לא חסר לנו דבר. אמא תמיד דאגה שנחיה סביב אבא, שנכבד אותו בלי גבול. באופן כללי, אמא ידעה לתת כבוד לכל אדם, ודאי לנו, הילדים, ואבא – אבא היה המלך, בהא הידיעה. היא כרכרה סביבו ודאגה לו מתוך אהבה והערכה, ואבא החזיר לה הוקרה אינסופית. עם כל הנתונים הללו, לא באמת חשבנו מעבר. הכל היה טוב, מחבק ונעים, וגם אם קרה משהו – תמיד היתה לנו כתף לבכות עליה וגב חזק שעמד מאחורינו.

את כל זה הכרתי עד שהגעתי לגיל 15. לקראת סיום חטיבת הביניים, קמתי מוקדם בבוקר, מוקדם מאוד, כך שכל רחש נשמע היטב גם מאחורי דלת סגורה. ככה שמעתי את אמא. ככה לראשונה שמעתי איך דמעות זולגות, ואיזה רעש הן עושות. גיליתי אמא אחרת ממה שחשבתי.

היא דיברה עם עלום שם בטלפון. האמת, היא התחננה אליו יותר מאשר דיברה. התוכן הכיל חוב שהיא צריכה לכסות, והיא מבטיחה ומתחננת שייתן ארכה נוספת. יש לה איך להחזיר, היא בטוחה, רק שייתן עוד זמן, מרווח נשימה. באותם רגעים, כל העולם שהכרתי התנפץ בקול רועם. שברים זלגו, חושפים לוע עם שיניים מחודדות. פתאום התחננה לי מציאות שונה ממה שהכרתי. משהו לא טוב קורה כאן, ואני חסר אונים.

נעמדתי ככה, מסומר ואמא ראתה אותי. היא הבינה מיד שהייתי עד למה שדיברה. ענינה נפערו בתדהמה, היא נכנסה מהר מאוד לעמדה המגוננת שלה.

אבל אני לא ויתרתי, שאלתי ישירות: מה היה שם?

אמא נשמה עמוק, חיבקה אותי וסיפרה סיפור שאם היו מספרים לי אותו – הייתי מתחר למשפחות אחרות, בשום אופן לא עלינו. היא סיפרה על משפחה חמה, על אישה שתמודדת עם בעל תשנש נפש, על מאמצי-על להחזיק את הראש מעל המים. היא לקחה על עצמה מספר עבודות בכסות של עבודה אחת. במקום עבודות משרד, כפי שחשבנו, אלו היו פעולות אחרות בתכלית: ניקיון, סדר וארגון עובדי הניקיון. היא התקדמה, למרבה הצער, אבל לא בתחום שלה. לא כמו שחשבנו. מזה תקופה, המשכורת שאבא שלנו היה מרוויח בקושי רב הופסקה, מסיבות שונות, מה שערער את היציבות הכלכלית. הוצאות פתאומיות והכרחיות הובילו לכך שהיא נאלצה לבקש הלוואה, שדי מהר הסתבכה, כי ערבים לא היו לה. היא נאלצה לחפש בשווקים אחרים,

מכאן זה רק הסתבך, כך אין לה איך להדביק את הריבית. ואני? אני לא ידעתי בכלל ששם יש מתמודד עם מחלה. ראיתי אותו כמלך, כי ככה אמא ראתה אותו.

באותם רגעים הבנתי שאי אפשר להשאיר את אמא שלי לבד. בחוש השישי שלי ידעתי שאני לא ממשיך את אותה מתכונת כפי שחייתי עד עתה, אלא הולך לעזור לה. המצפון ייסר אותי. איך אמא נקרה? יחידה בודה הקרב, נלחמה כלבאיה, שומרת על משפחה טבעית וזורמת, מסתירה הרי חושך וערפל רחנני? איך? כל היום חשבתי עם עצמי, איך אני יכול לעזור? מה אני יכול לעשות כדי לתת כתף? איך אני נושא בעול יחד איתה? אחרי הכל, אני בן 15, אין לי מקצוע, אבל אני אדם חרוץ ולא בוחל באף עבודה קשה, ויש לי ידיים טובות. כאן קץ לי רעיון: להתחיל לצבוע בתים.

ככה בעצם התחלתי. בבוקר למדתי, בצהריים המשכתי לעבודה. חברתי לצוות שצובע בתים, הרווחתי פחות ממחיר השוק, אבל ככה רכשתי עוד ידע וניסיון. עם הזמן עשיתי גם עבודות שיפוצ קטנות. התחלתי להרוויח טוב.

את רוב הכסף העברתי לאמא. לא אמרתי "לא" לשום עבודה שהציעו לי, לא בחלתי בכלום. אמא הרגישה לא נעים. היא לא רצתה שהלימודים ייפגעו. הבטחתי לה שזה לא יקרה.

הבטחתי גם שאף אחד מאחי לא אמור לדעת בנושא זה.

שנתיים התמדתי. הרווחתי הרבה כסף. אין לי הסבר איך גייסתי כאלו סכומים, מלבד כיבוד ההורים שזכיתי בו. אמא שלי יצאה מהחזות, הדביקה פער עצום. אחרי שגורנו את תיבת פנדורה לנוש, התחלתי לנשום, משהו גדול קרה, והנה אנחנו אחרי המבול. אבל עכשיו צריך לשקם, צריך לתחזק את הקרקע. הנמכתי פרופיל, הורדתי עצימות. עבדתי בקטנה, בעבודות משתלמות בעיקר, ממשיך לתת לה דלק כדי להחזיק את היוםמום, את האוכל לאחים, את הצרכים שלהם. שמתו גם כסף בצד, לאט, לאט, מהייה לה סכום גדול להוצאה גדולה ופתאומית.

באחת הפעמים, כשהגעתי לעשות עבודה קטנה, הגעתי למשפחה שומרת מצוות. עד מהרה התחברתי לבעל הבית, שהיה אדם נעים שיחה, מצחיק ומעניין. ממנו למדתי מושגים חדשים ומחודשים (כאלה שחשבתי שאני יודע, ואז הבנתי עד כמה לא). גיליתי עולם אחר ממה שחשבתי. הוא הציע לי ללכת ללמוד שיעור קבוע בבית הכנסת בפאתי השכונה. יש שם מסגרת לבני נוער בדיוק כמוני, בשביל להעשיר את עולם היהדות שלי. הלכתי לנסות, וראיתי כי טוב. התמדתי בשיעורים, וההתחזקות לא בוששה מלהגיע.

יום אחד חיכה לי בתיבת הדואר מכתב מזה"ל. הבנתי שזה לגיוס. ידעתי שאני צריך להתחיל אוטוטו. אם יש כאלה שמכתב כזה גורם להם לפרפרי התרגשות, אצלי קרה ההיפך. מה אני עושה עם אמא? מי ידאג? מי יעזור? מי יתמוך? גם הקופה הקטנה שבה חסכתי לה לא תחזיק מעמד כל כך הרבה זמן. זה הלחץ אותי, לא יודע מה לעשות.

בשיעור בבית הכנסת היינו לומדים, ואחר כך היתה שיחה פתוחה עם הרב וכל אחד מציג שאלה, והרב מכוון ומבהיר. החלטתי לנסות דווקא בגזרה הזו. הבנתי שחוץ מאלוקים אף אחד לא יכול לעזור, אז אשאל את מי שעזר לי להכיר אותו טוב יותר. סיפרתי לרב על הרקע בבית. לראשונה בחיי לא התביישתי, הרשיתי לעצמי לשאול, מה אני עושה? איך אני יכול להשאיר ככה את אמא לבד? כשסיימתי, ראיתי כמה ידיים מוחות דמעות בקצוות העיניים, ראיתי את הרב מתרגש. לקח לו כמה דקות להתאושש. הוא התפעל מאוד מהסיפור. הוא ניץ לי להרפות, להאמין ש'ה' כל יכול, והוא ידאג לה כמו שדאג עד עתה. זה פתח ויכוח סוער שהתפתח לדיון שבו הרב הסביר לנו על אמונה וחיטוחן. בסופו הלטנו בהחלטה משותפת להתחזק כולנו בנושא, וללמוד בשער הביטחון, יחד, שיעמוד לי לזכות. יצאתי מהשיעור הזה חזק מאי פעם. לראשונה זה שנתיים הרגשתי איך הגב שלי מתיישר. יש לי על מי לסמוך, יש מי ששומר עלי כל רגע.

מה שלא ידעתי, הוא שבאותו הזמן שסיפרתי לכולם, היה אדם בבית הכנסת, אורח שהגיע מבחוץ. הוא היה שותף על מלא לכל מה שאמרתי, התרגש והחליט לבדוק לעומק. מתברר שיש לו רשת מעונות. בין היתר, הוא חיפש מישהי שתהיה המזכירה האישית שלו. הסיפור על אמא שלי התאים לו, הוא בירר עליה וראה אותה מתאימה. הוא הציע לה לבוא ולעבוד אצלו, העניק לה משכורת טובה, ואמא – נהנתה מכל רגע. מתברר שאף רק אמא נהנתה. הוא התרשם מרמת המקצועיות שלה, ועד מהרה מינה אותה למנהלת האדמיניסטרטיבית הראשית של כל הרשת.

זה התאים לה כמו כפפה ליד, בול. בדיוק לכישורים הניהוליים שלה, לנעימות ולכבוד שהיא יודעת לתת לכל אחד. כולם אהבו אותה, האווירה בכל הרשת השתנתה לטובה, ובעיקר – כולם יקרו וכיבדו אותה בהתאם.

המשכורת שלה גדלה, והיא בחלת היתה על הקרקע, לגמרי. אני למדתי את השיעור של החיים שלי, ואמא, שהכירה אחרי ובזכות כל הסיפור הזה את אלוקים מחדש, התחילה להתקרב, לשמור ולעשות. כי ככה היא, עם אמת – לא מתווכחת, הולכת עד הסוף, נאמנה. ואבא הולך אחריה. הוא הכתר שלה, והיא כמוהו הכתר שלו. ומי כמוהו יודעת שרק ככה מכתירים מלכה. (ענבל עידן – הידברות)

"מה טובו אהלך יעקב משכנותיך ישראל" (כ"ד - ה)

בספר "מטה יהודה" כותב רבי יהודה לייב לאזארוב, דרך העולם הוא כך:

אדם קנה לאשתו תכשיט יקר, והוא מביא ומראה אותו לכל מכריו וידידיו. אוהביו האמיתיים, מברכים אותו שתזכה לקנות לה עוד כהנה וכהנה, בבראות ופרנסה טובה, שלום בית עד מאה ועשרים שנים טובות. אבל אלה שרק נראים כאוהבים ובלבים שונאים ומקנאים, אומרים לעצמם בלחש, הלוואי שבקרב תצטרך למשכן את התכשיט הזה אצל מלווה בריבית.

בלעם הרשע ראה בכח הנבואה שלו את שני בתי המקדש שיהיו לעם ישראל, ומרוב התפעלות קרא "מה טובו אהלך יעקב", כמה יפים ונחמדים הם בתי המקדש הללו, אך ברוב שנאה, סיגן מתחת לשפמו, הלוואי "משכנותיך ישראל", "שבקרב תצטרך למשכן אותם בעד עוונותיכם.

הגמ' אומרת (פסחים פ"ח), אברהם אבינו קרא לבית המקדש "הר", שנאמר "אשר יאמר היום בהר ה' יראה". יצחק קראו שדה, שנאמר "ויצא יצחק לשוה בשדה". יעקב קראו בית, שנאמר "אין זה כי אם בית אלוקים".

"בניך כשתילי זיתים" - חינוך

פעילות חינוכית בחופש

דווקא עשיו, בחופש הגדול שהוא בעצם כינוי לתקופה של חינוך ביתי, זה בדיוק התפקיד שלכם ההורים לקחת את המושכות ולחשוב איך לפתח את המודעות לסולידריות חברתית, רגישות והכלה.

אז הורים יקרים, אחרי כל השיעורים שהילדים שלכם עברו השנה, הנה שיעור אחד נוסף וכנראה החשוב מכולם: גשו אליהם ושאלו אותם האם הם יכולים לחשוב על חבר או חברה לכיתה שגם החופש הולכים להישאר לבד והאם יש להם איך לעזור להם.

הפנייה אליהם לא אמורה להיות בצורה של ציווי או פקודה אלא באופן שהם יבינו, ממש יבינו מדוע לסייע זה המהלך הנכון ואיך העובדה שלחבר שלהם אין איפה לבלות בחופש משפיעה גם עליהם.

נסו להציע להם לשבור את הרוטינה הזו באמצעות התנדבויות פשוטות וזמניות. עודדו אותם לפתח יזמות ולהרוויח כסף. הסבירו להם על חינוך פיננסי. ספרו להם איך איד הרווחתם את הכסף הראשון שלכם. כל מהלך כזה הוא מבורך.

עשרים וחמש שנים משדורים

את שיעור התורה הגדול בתבל ארגון "אברהם יגל" משדר בלוויין בכל מוצאי שבת את שיעורו של הראשון לציון הרח"ג יצחק יוסף שליט"א בבית הכנסת "אוהל מועד" רח' הנשיאים 3 יבנה בשעה 21:30 השיעור יוקרן על גבי מסך ענק. בע"ה תתקיים סעודה רביעית, בחסות "בית הלחם"

פסח חמשת

בשעה טובה ומוצלחת המרכז הרוחני "אוהל מועד" רח' הנשיאים 3 יבנה מזמין את הציבור לשיעור מרתק בכל יום שני בשעה 20:15 בלילות פסח פשוט השבוע עם הרב דוד מוסאי הי"ו ובכל שבת בשעה 16:00 שיעור גמרא מעניין מאוד יוגש כיבוד עשיר

איחולים פסחיים

לשילי ואביטל גר להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. ונחת ושלווה מכל מיוצאי חלציהם לרב יצחק גד ורעייתו לרב ניב שלמה ורעייתו לרב ניב שלמה ורעייתו

פסח והפסח

ליצחק ושושנה מוסאי שיעורו בבראות ונהורא מעליא בפרנסה טובה, אירכיו ימינו ושנים בטוב ובנעימים ולכל מילי דמיטב, ויריו נחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם להבדיל לע"נ דינה מאדני בת חנה ז"ל לע"נ דניאל בן אסתר ז"ל

כל הישועות והברכות

לניסים וטובים בכוריו שתמנו לטעיהו הרגיעות בלוויין זכות מרן עובדיה יוסף זצ"ל שיתברכו ברפואה שלימה ובכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות, פרנסה טובה אושר נחת ושלווה לרפואת דוד בת מרים טובה בת דבורה אושר בן חמדה לרפואת ניסים בן סולטן לע"נ משה בן סולטן ז"ל

איחולים פסחיים

לכליטת יהודה ויהודה הפסח להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. ונחת ושלווה מכל מיוצאי חלציהם לנפתלי ישראל ורעייתו ליוסף אליהו הופמן ורעייתו

איחולים פסחיים

למיכאל ואידליה אמונה להולדת הבן נ"י יה"ר שיעלה במעלות התורה והיראה ויצליח בכל דרכיו ומעשיו, שיתברך בכל מילי דמיטב ברוחניות ובגשמיות. ונחת ושלווה מכל מיוצאי חלציהם לנפתלי ישראל ורעייתו ליוסף אליהו הופמן ורעייתו

פסח והפסח

למתי ואסתר זנדני שיעברו ממי עליון ויזכו לשנים רבות טובות ונעימות אייר הקב"ה דרכם ומזלם מתוך בריאות ופרנסה טובה אושר ונחת ושלווה מכל יוצאי חלציהם

פסח והפסח

לרפואה שלימה לטובים בכוריו בת דבורה הקב"ה ישלח מזור ומפרא לר"נ אברהם ושו"ה גידיה תחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות וטובות עס בעלה ניסים

איחולים פסחיים

למאיר ושלמה סעידה להולדת הבת יה"ר שתגדל כאמונתו שרה רבקה רחל ולאה, תזכו לחופתה ותצליח בכל דרכיה וברכה ונחת ושלווה מכל מיוצאי חלציהם לרב יצחק גד ורעייתו לרב דוד סעידה ורעייתו

רפואה שלימה

לאסתר אהרני בת נחור הקב"ה ישלח מזור ומפרא לר"נ אברהם ושו"ה גידיה תחזור לאיתנה ותזכה לשנים רבות וטובות וענימות עס בעלה יוסף

פסח והפסח

במלאת 12 חודשים לפטירת הדודת הצנועה והענוה ביבי-שרה לארי בת רבקה ואליה ז"ל בשבת כ"ג תמוז פקידת שנתה שלמה יצחק-פזר ביום רביעי כ"ג תמוז 17:45 עליה לבית העלמין שימליץ טוב בעד כל ילדיו ומשפחתו

לע"נ הצנועה והענוה

לע"נ הצנועה והענוה רחמים לארי בת גולש ז"ל כ"ג תמוז פקידת שנתו לע"נ הצנועה והענוה יוסף יצחק-פזר ביום רביעי כ"ג תמוז 17:45 עליה לבית העלמין שימליץ טוב בעד כל ילדיו ומשפחתו

לע"נ הצנועה והענוה

לע"נ הצנועה והענוה ביבי אהרני בת משה ולאה ז"ל י"ג תמוז פקידת שנתה לע"נ הצנועה והענוה רות ברה בת רחל שתחיה כא' תמוז פקידת שנתה לע"נ הצנועה והענוה שמעון שלומי בן יצחק ז"ל ומרים שתחיה י"ט תמוז פקידת שנתו

לע"נ הצנועה והענוה

לע"נ הצנועה והענוה רחל מוסאי בת מרדכי וביבי ז"ל בשבת משמרה 00:12 בבית אברהם מוסאי רח' דוד אלעזר 34 יבנה לע"נ הצנועה והענוה אברהם אברהם נורו וציון ז"ל יום חמישי כא' תמוז 17:30 בבית העלמין יבנה ימליץ טוב בעד משפחתו

רפואה שלימה והחלמה מהירה לכל החולים ובכללם ל :

שלמה לארי בן מרים הי"ו אברהם נאמן בן מרים הי"ו ישראל פרגי רפאל בן מרים הי"ו יאיר חיים בן דליה וסביה הי"ו אסתר אהרני בת גוהר מנב"ת נהיית ישראלית בת שרה מנב"ת רח"ח רחל בת גיראן מנב"ת מרגלית מוסאי בת שמחה מנב"ת לידה רוני בת מרי מנב"ת הרב ניסן ישראל בן חנה מנב"ת

לע"נ הצנועה והענוה

לירן מלכה ז"ל בן ריטה שתי"ה אורן אהרון ז"ל בן ריטה שתי"ה אהרון אאלא בן מרים ויוסף ז"ל דינה מאדני בת חנה ואיו ז"ל נורית-חן דנינו בת מסעודה ז"ל סולטנה גולגוליאן בת שמחה ז"ל חנה סאלם בת ר' חיים ז"ל ביבי נסימי בת סרור ושמאל ז"ל

לע"נ הצנועה והענוה

ביבי-שרה לארי בת רבקה ז"ל נריה שארע הי"ו בן ענת וראובן הי"ו יהודה ישראל בן אשרף ורחים ז"ל מרדכי נאמן בן חנה-נורו וציון ז"ל אברהם ישראל בן חנה ויעקב ז"ל ששון צייק בן עליזה ז"ל רבקה טייטל בת שרה ז"ל שושנה סיפרסקי בת רבקה ז"ל